

Warszawa, 11 maja 2010 r.

Szanowny Pan
Lech Czapla
p.o. Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 7 kwietnia 2010 r. w sprawie stanowiska Business Centre Club odnośnie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, przedstawiam następujące stanowisko.

Business Centre Club dostrzega potrzebę wprowadzenia do polskiego ustawodawstwa szeregu zmian, które wzmocniłyby praworządność oraz stanowiłyby skuteczną gwarancję poszanowania praw obywatelskich. Doświadczenie pokazuje, że obowiązujące obecnie przepisy nie chronią w dostateczny sposób przed nadużyciami władzy państwowej. Przekonało się o tym bezpośrednio również wielu przedsiębiorców, którzy musieli przez długi czas dowodzić swojej niewinności, czego skutkiem była nie tylko utrata dobrego imienia, ale niejednokrotnie poważne trudności firm, a nawet ich bankructwo. Tematowi temu poświęcona była między innymi współorganizowana przez BCC konferencja w dniu 31 marca 2010 r. pod tytułem „Państwo wrogie przedsiębiorcy?”, podczas której omawiane były między innymi przypadki patologicznego wykorzystywania instrumentów prawnych przeciwko przedsiębiorcom.

W związku z powyższym wszelkie zmiany mające na celu uporządkowania procedur i wzmocnienia kontroli nad czynnościami operacyjnymi organów ścigania co do zasady muszą się spotkać z aprobatą BCC. W przedstawionym do zaopiniowania projekcie na szczególną akceptację zasługują rozwiązania zmierzające do ograniczenia możliwości stosowania podsłuchów i wykorzystywania dowodów zgromadzonych dzięki tej technice. Nie mniej ważnym aspektem jest również określenie klarownych reguł odnośnie niszczenia bezużytecznych materiałów zgromadzonych w toku czynności operacyjnych – ich bezzasadne przechowywanie pociąga za sobą ryzyko instrumentalnego wykorzystania tego typu materiałów przeciwko osobom inwigilowanym.

Popierając kierunek zmian zaproponowany w analizowanym projekcie proponujemy rozważyć wprowadzenie dodatkowych rozwiązań, które dawałyby gwarancję jeszcze pełniejszej ochrony tajemnicy komunikowania się:

– zmniejszenie liczby służb uprawnionych do stosowania podsłuchów

Jest oczywiste, że takie służby jak Policja, ABW, czy Służba Wywiadu Wojskowego mają możliwość stosowania tej techniki operacyjnej. Może być natomiast dyskusyjne, czy taki sam zakres uprawnień powinien przysługiwać Kontroli Skarbowej albo Straży Granicznej. Problem wielości służb uprawnionych do stosowania podsłuchów – a co za tym idzie również problem utrzymania pełnej kontroli nad stosowaniem tej techniki operacyjnej – został dostrzeżony również w opinii do analizowanego projektu przygotowanej przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Karnego,

– zaostrzenie przesłanek stosowania podsłuchu przez Kontrolę Skarbową

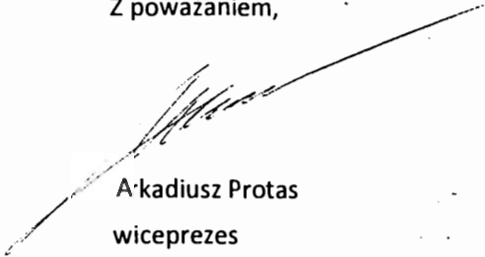
Jeżeli powyższa sugestia odnosząca się do odebrania Kontroli Skarbowej uprawnienia do stosowania podsłuchów nie zostanie uwzględniona, proponujemy przynajmniej zmodyfikować przesłanki prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych. Obecnie w przepisach regulujących tę kwestię limitem prowadzenia takich czynności jest kwota 50-krotności minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę (art. 36c ust. 1 ustawy o kontroli skarbowej). Natomiast w ramach postępowania karnego uzasadnieniem dla prowadzenia kontroli i utrwalania treści rozmów jest przestępstwo dotyczące mienia znacznej wartości, tj. o wartości przekraczającej 200-krotność najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę (art. 237 § 3 pkt 15 kodeksu postępowania karnego w związku z art. 115 § 5 kodeksu karnego). W ocenie BCC zasadne jest ujednoczenie wskazanych limitów poprzez podwyższenia limitów w art. 36c ustawy o kontroli skarbowej do 200-krotności minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę,

– poszerzenie zakresu informacji statystycznych przekazywanych Sejmowi i Senatowi

Zakres informacji jakie mają być udostępniane opinii publicznej jest zdecydowanie za wąski. Przede wszystkim jest niezrozumiałe, dlaczego w informacji Prokuratora Generalnego wyszczególniona zostanie tylko liczba osób, co do których o kontrolę operacyjną wnioskował organ Policji. W naszej ocenie informacja Prokuratora Generalnego powinna zawierać dane pozwalające na ustalenie aktywności każdej ze służb w zakresie stosowania podsłuchów, a nie tylko obejmować zbiorcze dane statystyczne.

Podsumowując, Business Centre Club pozytywnie ocenia projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustawy, postulując przy tym przyjęcie dalej idących rozwiązań w celu maksymalnego ograniczenia możliwości stosowania podsłuchów oraz udostępnienia opinii publicznej jak najszerszej informacji na temat aktywności służb.

Z poważaniem,

Arkadiusz Protas
wiceprezes